

Implemented by:
giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

**Поседна радна група
за израду оквира компетенција потребних за делотворан рад запослених у државној
управи**

-Нацрт-

**ОКВИР КОМПЕТЕНЦИЈА ДРЖАВНИХ
СЛУЖБЕНИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**

Београд, 10.10.2017. године

САДРЖАЈ

1. Резиме	4
2. Увод.....	6
3. Стратешки и нормативни оквир	7
4. Правни аспекти	10
5. Предлог оквира компетенција државних службеника у РС.....	11
5.1. Кључне вредности рада државне/јавне управе	12
5.2. Бихевиоралне компетенције.....	15
5.3. Функционалне компетенције	20
 А н е к с: Предлог формулара за одређивање компетенција у оквиру радног места.....	 27

1. Резиме

- Нацрт документа „Оквир компетенција државних службеника у Републици Србији“ представља резултат рада Посебне радне групе за израду оквира компетенција потребних за делотворан рад запослених у државној управи коју је формирао директор Службе за управљање кадровима, Решењем од 11.04.2017. године, а коју чини четрнаест чланова – представника: Службе за управљање кадровима, Министарства државне управе и локалне самоуправе и GIZ-а. Израду оквира компетенција подржала је немачка развојна сарадња кроз пројекат "Подршка реформи јавне управе у Србији" који спроводи GIZ (*Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH*).
- Нацрт садржи анализу стратешког и нормативног оквира у Републици Србији за успостављање система управљања људским ресурсима (УЉР) заснованог на компетенцијама, циљеве и значај примене оквира компетенција, анализу правних аспеката његове примене, приказ елемената предложеног оквира компетенција и смернице за његову примену.
- У изради Нацрта пошло се од следећих претпоставки: (а) најважнији захтеви које ЕУ поставља у области развоја службеничких система односе се на јачање професионализма чије основне елементе чине: планирање, регрутација и селекција кадрова на основу заслуга уз могућности развоја каријере, због чега се Република Србија определила за успостављање целовитог приступа УЉР заснованог на компетенцијама усвајањем документа „Оквир политике управљања људским ресурсима у државној управи Републике Србије“ (МДУЛС, 2017); (б) компетенције представљају капацитет особе (знања, вештине, ставови, особине и способности) да посао обави на делотворан начин; (в) предложени оквир компетенција треба да буде такав да се може применити у свим кључним областима управљања људским ресурсима у државној управи (регрутација и селекција, обука, развој, оцењивање перформанси, награђивање); (г) због различите природе послова органа и организација државне управе у Републици Србији, предложени оквир треба да обезбеди баланс између потребе за интеграцијом на републичком нивоу, кроз дефинисање општих принципа, вредности и компетенција, и респонзивности (флексибилности) на локалном нивоу, тако да кадровске јединице у органима/организацијама могу кроз примену предложеног оквира компетенција да узму у обзир локалне специфичности и потребе; (д) предложени оквир компетенција се може применити фазно и може се једноставно мењати и унапређивати на основу информација и потреба органа/организација.
- Предложени *Оквир компетенција* укључује три основне компоненте: 1) кључне вредности рада државне управе у Републици Србији, 2) бихевиоралне компетенције и 3) функционалне компетенције.
- *Кључне вредности рада државне управе у Републици Србији* представљају идеално стање којем државна/јавна управа у РС треба да тежи и које треба да усмеравају њене активности и понашање. Идентификовано је укупно 10 вредности: (а) остваривање јавног интереса, (б) јачање законитости и правне сигурности, (в) развој “доброг управљања“ - усмереност ка грађанима и приватном сектору/креирање повољног

пословног окружења, (e) кохерентно/усклађено функционисање система државне/јавне управе, (d) професионализација јавно-службеничког система, (h) економично управљање јавним средствима, (e) јачање одговорног обављања послова од јавног значаја, (ж) континуирано повећање ефикасности и квалитета рада, (з) снажна посвећеност примени етичких стандарда, (и) стварање подстицајног амбијента за привлачење, развој и задржавање запослених у државној управи. Детаљан опис вредности представљен је у поглављу 4.1. овог документа.

- *Бихевиоралне компетенције* су дефинисане као скуп потребних и пожељних радних понашања да би државни службеник делотворно и квалитетно обавио посао. Идентификовано је укупно 5+1+1 бихевиоралних компетенција: **5** истих компетенција за све, при чему се индикатори понашања разликују за руководиоце и извршиоце (*Управљање информацијама; Управљање задацима и остваривање резултата; Учење и промене; Изградња и одржавање професионалних односа; Савесност, посвећеност и интегритет*) + **1 додатна** компетенција за све руководиоце - руководиоци ужих унутрашњих јединица и државни службеници на положају (*Вођење људи*) + **1** додатна компетенција само за стратешки ниво руковођења – државни службеници на положају (*Стратешко управљање*). Индикатори понашања за све идентификоване бихевиоралне компетенције су пописани у поглављу 4.2. овог документа.
- *Функционалне компетенције* су дефинисане као скуп потребних и пожељних знања и вештина које државни службеник примењује у раду да би делотворно и квалитетно обавио посао. Идентификоване су 3 опште које су заједничке за све државне службенике (Организација и функционисање система државне управе у Републици Србији; Дигитална писменост; Пословна комуникација) и 2 специфичне функционалне компетенције (потребна знања и вештине) које зависе од: 1) *фамилије послова* којој припада конкретно радно место (идентификовано је укупно 14 фамилија послова у државној управи, при чему се њихов број, по потреби, може мењати) и 2) *захтева конкретног радног места* који су условљени делокругом рада органа/организације и конкретних задужења на радном месту. Овим документом су дефинисана сва потребна знања и вештине за обављање послова у оквиру 14 идентификованих фамилија, док знања и вештине конкретног радног места треба да идентификује аналитичар посла у сарадњи са непосредним руководиоцем у органу/организацији, чиме је остављен простор за узимање у обзор локалних специфичности. Функционалне компетенције су детаљно пописане у поглављу 4.3. овог документа.
- Документ садржи *смернице за интегрисање предложеног оквира компетенција државних службеника у законодавни оквир*. Потребно је изменити Закон о државним службеницима и релевантне подзаконске прописе. Потребне измене су детаљно објашњене у поглављу 5 овог документа.

2. Увод

Континуирана изградња професионалног и деполитизованог службеничког система је један од кључних услова за законито, стручно и делотворно обављање управних послова којима се остварују јавне функције и спроводи политика. Стога, службенички систем, захтева стално преиспитивање и унапређење у складу са савременим тенденцијама. Он мора обезбедити, с једне стране, законито и ваљано функционисање државне управе, а с друге стране, могућности развоја каријере, социјалну промоцију, етичке стандарде, као и подстицајне механизме за рад државних службеника.

Успостављање усклађеног јавно-службеничког система заснованог на заслугама и унапређење система управљања људским ресурсима у функцији су свеобухватне реформе јавне управе у Републици Србији. Савремена управа има потребу за кадровима развијених знања, оспособљених за примену нових метода рада прилагођених другачијем окружењу. Акцент је на развоју професионалних капацитета и увођењу компетенција државних службеника. Фаворизује се принцип мериторности који подстиче запошљавање, распоређивање и напредовање лица која поседују одређено образовање/знање, способности, личне особине, ставове, радно искуство и друге критеријуме потребне за успешно обављање радних дужности. Јавни интерес даје правац и значење свему што службеници раде.

Израда документа „Нацрт оквира компетенција државних службеника у Републици Србији“, подржана је у оквиру немачке развојне сарадње на пројекту „Подршка реформи јавне управе“ који реализују као партнери Министарство државне управе и локалне самоуправе, у сарадњи са Службом за управљање кадровима и ГИЗ (*Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit*). Предлог Оквира компетенција државних службеника у Републици Србији је припремила Посебна радна група за израду оквира компетенција потребних за делотворан рад запослених у државној управи, чији су чланови запослени у Служби за управљање кадровима Владе РС, Министарству државне управе и локалне самоуправе, представници и консултанци ГИЗ-а.

Предлог Оквира компетенција државних службеника у Републици Србији садржи анализу стратешког и нормативног оквира у Републици Србији за успостављање система управљања људским ресурсима заснованог на компетенцијама, анализу правних аспеката примене предложеног оквира компетенција, циљеве, значај и елементе предложеног оквира компетенција, као и смернице за његову примену. У Анексу овог документа налази се и предлог формулара за одређивање компетенција државних службеника у оквиру радног места.

3. Стратешки и нормативни оквир

Политика реформе јавно-службеничког система у Републици Србији се заснива на принципима европског управног простора, који се детаљније разрађују документом под називом „Смернице за развој и контролу система државне управе за стицање чланства у Европској унији” (*Control and Management System Baselines for European Union Membership*) у делу „Смернице развоја службеничког система” (*“Civil Service Baselines”*).¹ Најважнији захтеви које Европска унија поставља у области развоја службеничких система се односе на јачање професионализма, чије основне елементе чине: планирање, одабир и пријем кадрова на основу заслуга, уз могућности развоја каријере. На основу стандарда развоја службеничког система идентификовани су основни принципи рада државних службеника и главни елементи положаја државних службеника (правни основ регулисања положаја државних службеника, успостављање и примена принципа законитости, одговорности, непристрасности у раду, запошљавање на основу заслуга, систем јавних конкурса заснован на заслугама и транспарентним критеријумима, деполитизација управе, успостављање система напредовања на основу заслуга и оцењивања, ефикасно управљање кадровима, итд.).² Поред несумњивог доприноса Европске уније развоју и примени стандарда правног положаја државних службеника у земљама чланицама, велики утицај имају и друге међународне организације (ОУН, Савет Европе и МОР).

Полазећи од смерница Европске уније о потребама развоја јавно-службеничког система, у Републици Србији су усвојени стратешки документи: *Стратегија реформе јавне управе у Републици Србији* и *Акциони план за спровођење Стратегије реформе јавне управе за период 2015-2017. године*, *Стратегија реформе државне управе у Републици Србији*, *Стратегија стручног усавршавања државних службеника у Републици Србији*, *Фискална стратегија за 2017. годину са пројекцијама за 2018. и 2019. годину*, *Стратегија развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за период 2017-2020. године* и друге.³ Потребно је указати и на значај *Акционог плана за Поглавље 23* који представља крвни стратешки документ у овој области, којим се предвиђају активности

¹Видети: Sigma Baselines, *Control and Management System Baselines for European Union Membership*, OECD, October 1999.

²Опширније у: Sigma Balkans Reports, *Republic of Serbia, Public Service and the Administrative Framework*, June, 2007; Sigma Paper No 23, *Preparing Public Administrations for the European Administrative Space*, OECD, Paris, 1998; Sigma Paper No 27, *European Principles for Public Administration*, OECD, Paris, 1998; OECD, Sigma Baselines, *Control and Management System Baselines for European Union Membership*, October 1999; OECD, *Administrative Capacities for EU membership*, Public Management Forum, Paris, 2000.

³Видети: *Стратегија реформе државне управе у Републици Србији* и *Акциони план за спровођење реформе државне управе*, Министарство за државну управу и локалну самоуправу, Београд, март 2005; *Стратегија реформе јавне управе у Републици Србији за период 2014-2016. године* („Сл. гласник РС“ бр. 020-656/2014), Београд, 2014; *Стратегија стручног усавршавања државних службеника у Републици Србији* (Сл. гласник РС бр. 56/2011, 51/2013); *Влада РС, Фискална стратегија за 2017. годину са пројекцијама за 2018. и 2019. годину, 2017; Стратегија развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за период 2017-20120. године*, 2017.

усвајања и спровођења стратегије људских ресурса за правосуђе, а на основу анализе потреба и обима посла.⁴

Поменути актима, створене су основе за системски приступ реформи јавне управе и дефинисани правци њеног развоја. Стратешко опредељење представљено *Оквиром политике управљања људским ресурсима у државној управи Републике Србије* се првенствено односи на **успостављање целовитог приступа управљању људским ресурсима заснованог на компетенцијама** - почев од планирања људских ресурса, одабира и запошљавања, увођења у посао, управљања учинком, развоја запослених, до изласка из организације.⁵

Општи циљ реформе је унапређење рада јавне управе и обезбеђивање високог квалитета услуга грађанима и привредним субјектима и стварање такве јавне управе која ће допринети економској стабилности. Само професионална државна управа која је заснована на принципу заслуга (*способности*) и одговорности државних службеника, може успешно да оствари захтеве који се пред њу постављају у процесу реформе. Зато је изградња професионалне управе кључ успешне реформе. Принцип професионализма обухвата неколико елемената од којих су најважнији: планирање одговарајућих стручних профила запослених, обезбеђење непристрасног одабира кандидата на руководећим и неруководећим радним местима, објективно праћење и вредновање рада службеника, развој запослених, успостављање механизма мотивације и награђивања, укључујући и напредовање на основу заслуга, успостављање стимулативног система зарада, дефинисање јасних правила понашања и односа према јавним пословима, спречавање свих видова корупције и других негативних појава, поштовање правила о забрани сукоба интереса, развој јасних механизма контроле рада и одговорности. Имајући у виду да је основни циљ рада управе заштита јавног интереса, однос јавних службеника и државе је посебан, при чему се при регулисању њихових права и дужности води рачуна о несметаном обављају послова од општег интереса, заштити службеника од спољних притисака или искушења корупције и истовремено ефикасном и квалитетном пружању услуга грађанима и другим субјектима.

За дефинисање вредности рада државне управе и утврђивање оквира компетенција, неопходна је детаљна анализа правног оквира - релевантних закона и подзаконских прописа којима се регулише рад државне управе и положај и начела рада државних службеника. То су, пре свега, решења Закона о државним службеницима, али и других закона - Закона о државној управи,⁶ Закона о министарствима⁷, Закона о систему плата запослених у јавном сектору⁸, Закона о општем управном поступку⁹, Закона о слободном

⁴ Видети: Република Србија, Преговарачка група за Поглавље 23, *Акциони план за Поглавље 23*, 2015.

⁵ Видети: Министарство државне управе и локалне самоуправе, *Оквир политике управљања људским ресурсима у државној управи Републике Србије*, 2017.

⁶ Видети: *Закон о државним службеницима* („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 81/2005, 83/2005, 64/2007, 67/2007, 116/2008, 104/09, 99/14); *Закон о државној управи* („Службени гласник РС“ бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14).

⁷ *Закон о министарствима* (Сл. гласник РС бр. 44/2014, 14/2015, 54/2015, 96/2015).

⁸ *Закон о систему плата запослених у јавном сектору* (Сл. гласник РС бр. 18/16, 108/2016).

⁹ *Закон о општем управном поступку* (Сл. гласник РС бр. 18/16).

приступу информацијама од јавног значаја¹⁰, Закона о Агенцији за борбу против корупције¹¹, Закона о заштитнику грађана¹², Закона о државној ревизорској институцији¹³, Закона о заштити узбуњивача¹⁴, Закона о забрани дискриминације¹⁵, Закона о спречавању злостављања на раду¹⁶, Закона о управној инспекцији¹⁷, Закона о инспекцијском надзору¹⁸, Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору¹⁹ и других. Дефинисању оквира компетенција претходи и правна анализа подзаконских аката у овој области²⁰, као и дубље разматрање Каталога звања и положаја у органима државне управе, другим државним органима и органима Аутономне Покрајине и јединица локалне самоуправе.

---

¹⁰Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, („Службени гласник РС” бр.120/04, 54/07, 104/09, 36/10).

¹¹Закон о Агенцији за борбу против корупције („Службени гласник РС” бр. 97/08, 53/10, 66/11, 67/13, 112/13, 8/15).

¹²Закон о заштитнику грађана („Службени гласник РС”, 79/05, 54/07).

¹³Закон о државној ревизорској институцији („Службени гласник РС”, 101/05, 54/07, 36/10).

¹⁴Закон о заштити узбуњивача (Сл. гласник РС бр. 3140/14).

¹⁵Закон о забрани дискриминације, („Службени гласник РС“ бр. 22/09).

¹⁶Закон о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС” бр. 36/10).

¹⁷Закон о управној инспекцији („Службени гласник РС“, број 87/2011).

¹⁸Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС” бр. 36/15).

¹⁹Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС” бр. 68/15, 81/16).

²⁰Видети: Уредба о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у државним органима („Службени гласник РС“ бр. 41/07 – пречишћен текст и 109/09); Уредба о разврставању радних места и мерилима за опис радних места државних службеника (“Службени гласник РС”, бр. 117/05, 108/08, 109/09, 95/10, 117/12, 84/14, 132/14, 28/15, 102/15, 113/15); Уредба о оцењивању државних службеника, („Службени гласник РС“ бр. 11/06, 109/09); Уредба о припреми кадровског плана у државним органима („Службени гласник РС“ бр. 08/06); Уредба о стручном усавршавању државних службеника („Службени гласник РС” бр. 25/15); Уредба о оснивању Службе за управљање кадровима („Службени гласник РС” бр. 106/05, 109/09); Уредба о начелима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у министарствима, посебним организацијама и службама Владе (“Службени гласник РС”, бр. 81/07, 69/08, 98/12, 87/13); Правилник о стручним оспособљеностима, знањима и вештинама које се проверавају у изборном поступку, начину њихове провере и мерилима за избор на радна места (Службени гласник РС, број 64/06, 81/06, 43/109, 35/10, 30/15).

4. Правни аспекти

Професионалан службенички систем захтева усклађивање радноправног статуса запослених у државној/јавној управи. То уједно утиче на кохерентно функционисање управе и ефикасно обављање управних послова на централном и локалном нивоу.

У вези са дефинисањем оквира компетенција, потребно је прецизирати круг лица на која се релевантни акти примењују. У складу са Законом о државним службеницима, државни службеници су лица чије се радно место састоји од послова из делокруга органа државне управе (министарстава, органа управе у саставу министарстава, посебних организација и стручних служби управних округа), судова, јавних тужилаштва, Републичког јавног правобранилаштва, служби Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда и служби органа чије чланове бира Народна скупштина, или с њима повезаних општих правних, информатичких, материјално-финансијских, рачуноводствених и административних послова (позитивно одређење).²¹ Радна места државних службеника се деле на државне службенике на положају (који у хијерархији службеничких радних места заузимају највишу позицију са овлашћењима и одговорностима везаним за вођење, усклађивање и организовање рада, а стичу се постављењем од Владе или другог државног органа или тела) и службенике на извршилачким радним местима.

Такође, према овом Закону, одређена права и дужности службеника у појединим државним органима могу се посебним законом уредити друкчије ако то произлази из природе њихових послова. Посебни службенички системи су карактеристични за полицију, војску, спољне послове, царинске и пореске органе, у управи за извршење кривичних санкција, покрајинским органима, организацијама и службама и у органима, организацијама и службама јединица локалне самоуправе.

Сходно одредбама Закона о државним службеницима, намештеници су запослени који обављају пратеће помоћно-техничке послове. Основна разлика између положаја државних службеника и намештеника произлази из чињенице да су послови службеника непосредно повезани са вршењем власти због чега се њихов однос са државом заснива на основу посебног поверења и успоставља на јавно-правни начин, док намештеници обављају пратеће помоћно-техничке пословеу државним органима. Будући да се њихов рад у великој мери приближава раду у приватном сектору, они потпадају под општи, уговорни радноправни режим. Имајући у виду улогу и положај намештеника, на њих се примењују општи прописи о раду, пре свега, Закон о раду.²² Посебан правни режим установљен Законом о државним службеницима се примењује изузетно. Радна места намештеника, као и радна места државних службеника морају бити садржана и описана правилником, којим се одређују и услови за запослење на радним местима намештеника и њихов број. За пријем

²¹ Видети: члан 2. Закона о државним службеницима. Сходно томе, државни службеници нису народни посланици, председник Републике, судије Уставног суда, чланови Владе, судије, јавни тужиоци, заменици јавних тужилаца и друга лица која на функцију бира Народна скупштина (повереник за јавне информације, заштитник права грађана, чланови Комисије за хартије од вредности) или поставља Влада (државни секретари и генерални секретар Владе). Ова лица нису под правним режимом „државних службеника“.

²² Видети: Закон о раду („Службени гласник Републике Србије” бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14).

у радни однос, њихово радно место мора бити предвиђено правилником и његово попуњавање се мора уклопити у донесени кадровски план. Од поменутих одредаба се полази при одређивању кључних вредности рада државне управе и Оквира компетенција.

5. Предлог оквира компетенција државних службеника у РС

Предлог Оквира компетенција ставља акценат на пуну примену знања, вештина и понашања службеника која су потребна да би се послови неког радног места обавили на квалитетан и делотворан начин. Кроз коришћење компетенција, појашњавају се лични квалитети и начини понашања на радном месту. Оквир компетенција описује на који начин треба да се приступи свакодневном послу. Успех обављања послова државне управе не зависи само од онога „шта радимо“ већ и и „како то радимо“.

Компетенције се везују за све елементе функције управљања људским ресурсима, као што су: планирање људских ресурса, анализа послова/радних места, регрутација и селекција, распоређивање, мобилност, оцењивање и награђивање, лични развој и развој каријере. Добијају на пуном значају када се примене и истовремено утичу на јачање људских потенцијала. Очекује се да ће коришћење компетенција побољшати тачност процене подобности кандидата за обављање послова и доношење одлуке о њиховом напредовању и развоју.

Компетенција представља скуп знања, вештина, црта личности, ставова и способности које поседује нека особа, а који обликује понашање те особе и воде постизању очекиваних резултата на радном месту.²³ Одређује се и као „појединачна способност која комбинује вештине, ставове и понашања у одговору на захтеве одређене врсте посла у датом контексту друштвене еволуције и организационе сложености.“²⁴

Предложене компетенције државних службеника изведене су из кључних вредности рада државне/јавне управе у Републици Србији.

Предлог оквира компетенција државних службеника у РС садржи 3 елемента: (1) кључне вредности рада државне/јавне управе у РС, (2) бихевиоралне компетенције и (3) функционалне компетенције.

- **Вредности** представљају идеално стање којем појединац, организација и друштво треба да теже и које треба да усмерава њихове активности и понашање; говоре чему појединци треба да теже и како треба да се понашају и имају прескриптивну функцију.

²³Видети: Служба за управљање кадровима Владе РС, *Приручник за одређивање компетенција за делотворан рад на радном месту*.

²⁴Видети: Н. Rato, С. Baptista, D. ferraz, М. Rodrigues, *Vodič za MANFOP – Procena potreba za obukom u javnim organizacijama, op.cit.*, str. 10.

- **Компетенције** представљају капацитет особе (знања, вештине, ставови, особине и способности) да посао обави на делотворан начин.
- **Бихевиоралне компетенције** представљају скуп потребних и пожељних радних понашања да би државни службеник делотворно и квалитетно обавио посао.
- **Функционалне компетенције** представљају скуп потребних и пожељних знања и вештина које државни службеник примењује у раду да би делотворно и квалитетно обавио посао.

У сегменту планирања људских ресурса, селекције и пријема, процена компетенција кандидата мора имати пуну примену, што подразумева јасно дефинисање критеријума за процену компетенција, као и обуку чланова конкурснијих комисија који морају имати знање о начину избора компетенција за одређена радна места, начину тестирања и начину оцене одређених компетенција. Такође, од посебне важности је да систем оцењивања полази од утврђеног оквира компетенција, што подразумева измене досадашњих мерила оцењивања. Потребно је успоставити и обавезу праћења будућих потреба развоја компетенција. Потпуно уграђен у свеобухватни систем управљања људским ресурсима, Оквир компетенција утиче на побољшање радног учинка запослених и остваривање стратешких циљева органа и организација.

У циљу увођења компетенција, неопходне су измене правног оквира - *Закона о државним службеницима*, других закона и подзаконских прописа и усвајање нових подзаконских прописа. Изменама правног оквира се наставља започета професионализација државне управе и обезбеђује пуна примена принципа мериторности.

5.1. Кључне вредности рада државне/јавне управе

На основу поменутих реформских тенденција, стратешког и нормативног оквира, развијен је систем вредности – циљева рада државне управе у Републици Србији, који представља полазну основу за креирање оквира компетенција. Компетенције једне организације се не могу одвојити од појединачних вештина људи који у њој раде. Сходно томе, *ex ante* процени индивидуалних компетенција мора да претходи утврђивање тога какви су људски ресурси потребни да би свака организација остварила своје стратешке циљеве и програме рада.²⁵

Вредности представљају идеално стање којем појединац, организација и друштво треба да теже и које треба да усмерава њихове активности и понашање; говоре чему појединци треба да теже и како треба да се понашају и имају прескриптивну функцију. Кључне вредности у државној управи изводе се из општег циља који подразумева успостављање и развој функционалног и кохерентног система државне управе у којем компетентни државни службеници законито, професионално и одговорно обављају послове од јавног значаја уз усмереност ка потребама грађана, приватног сектора и других корисника јавних услуга. Идентификовао је десет кључних вредности рада државне/јавне управе у Републици Србији које су представљене у наставку.

²⁵Опшриније: Н. Rato, С. Baptista, D. ferraz, М. Rodrigues, *Vodič za MANFOP – Procena potreba za obukom u javnim organizacijama*.

КЉУЧНЕ ВРЕДНОСТИ РАДА ДРЖАВНЕ/ЈАВНЕ УПРАВЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ -предлог-

1. **ОСТВАРИВАЊЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА** (планирање и спровођење јавних политика - креирање стратегија, припрема нацрта прописа и других аката);
2. **ЈАЧАЊЕ ЗАКОНИТОСТИ И ПРАВНЕ СИГУРНОСТИ** (ефикасна примена прописа и јавних политика, непроменљивост прописа, јачање улоге руководиоца у примени прописа, контролни механизми, санкционисање незаконитог и неефикасног рада..);
3. **РАЗВОЈ “ДОБРОГ УПРАВЉАЊА” - УСМЕРЕНОСТ КА ГРАЂАНИМА И ПРИВАТНОМ СЕКТОРУ/КРЕИРАЊЕ ПОВОЉНОГ ПОСЛОВНОГ ОКРУЖЕЊА** (транспарентност и отвореност у раду, сарадња, договор, партнерство, праћење и реаговање на промене у окружењу, иницирање промена у окружењу, праћење европских и међународних управних стандарда);
4. **КОХЕРЕНТНО (УСКЛАЂЕНО) ФУНКЦИОНИСАЊЕ СИСТЕМА ДРЖАВНЕ/ЈАВНЕ УПРАВЕ** (континуирана и ефикасна сарадња између органа државне управе и са другим државним и недржавним субјектима управе И другим државним органима, уједначено поступање/примена једнообразних стандарда правног положаја државних службеника);
5. **ПРОФЕСИОНАЛИЗАЦИЈА ЈАВНО-СЛУЖБЕНИЧКОГ СИСТЕМА** (обезбеђење административног континуитета уз поштовање принципа сталности и мериторности/заслуга, успостављање ефикасног система управљања људским ресурсима);
6. **ЕКОНОМИЧНО УПРАВЉАЊЕ ЈАВНИМ СРЕДСТВИМА** (креирање рационалне организације и оптимизација управних послова, принцип наменског трошења јавних средстава, одговорност за трошење буџетских средстава..);
7. **ЈАЧАЊЕ ОДГОВОРНОГ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА** (развој личне одговорности запослених, јачање одговорности службеника на руководећим радним местима, политичка неутралност, објективност у раду...);
8. **КОНТИНУИРАНО ПОВЕЋАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ И КВАЛИТЕТА РАДА** (лична и организациона, усмереност на резултате рада, поштовање временских рокова- брзи одговори - временска ефикасност у вођењу поступака, залагање/иницијатива, примена савремених информационих технологија, е-управа, поједностављење административних процедура...);
9. **СНАЖНА ПОСВЕЋЕНОСТ ПРИМЕНИ ЕТИЧКИХ СТАНДАРДА** (савесност, непристрасност, јачање интегритета, професионално опхођење, професионализам и правичност у поступању према запосленима, грађанима, стејкхолдерима, медијима, заштита приватности странака...);

- 10. СТВАРАЊЕ ПОДСТИЦАЈНОГ АМБИЈЕНТА ЗА ПРИВЛАЧЕЊЕ, РАЗВОЈ И ЗАДРЖАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ДРЖАВНОЈ УПРАВИ** (запослење, услови рада, развој запослених/лични развој, управљање развојем талентованих запослених, развој каријере, мотивација, социјална промоција, подстицајан систем плата, примена политике једнаких могућности, поштовање принципа родне равноправности).

5.2. Бихевиоралне компетенције

Бихевиоралне компетенције представљају скуп потребних и пожељних радних понашања потребних да би државни службеник делотворно и квалитетно обавио посао.

Идентификоване су 2 групе бихевиоралних компетенција: (1) за извршиоце и (2) за руководиоце (види табеле 1 и 2).

Предложени модел бихевиоралних компетенција „5 + 1 + 1“: 5 истих компетенција за све (индикатори понашања се разликују за руководиоце и извршиоце) + 2 додатне компетенције за руководиоце: 1 компетенција за све руководиоце (руководиоци ужих унутрашњих јединица) + 1 компетенција само за стратешки ниво руковођења (државни службеници на положају).

Табела 1. Преглед предложених бихевиоралних компетенција

	БИХЕВИОРАЛНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ (БК)	ИЗВРШИЛАЦ	РУКОВОДИЛАЦ	
			Руководилац ужих унутрашњих јединица	Државни службеник на положају
1.	Управљање информацијама	X	X	X
2.	Управљање задацима и остваривање резултата	X	X	X
3.	Учење и промене	X	X	X
4.	Изградња и одржавање професионалних односа	X	X	X
5.	Савесност, посвећеност и интегритет	X	X	X
6.	Управљање људима		X	X
7.	Стратешко управљање			X

Табела 2. Преглед бихевиоралних компетенција и позитивних индикатора понашања

	Бихевиоралне компетенције - БК	Позитивни индикатори понашања	
		Руководилац (БКР)	Извршилац (БКИ)
1.	Управљање информацијама – прикупљање, разумевање, организовање, обрада, чување, дистрибуирање и употреба информација.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Познаје савремене токове и добре праксе у управљању информацијама. 2. Активно размењује (тражи и даје) све потребне информације. 3. Анализира и повезује информације из различитих извора и правилно дефинише ситуацију. 4. Обезбеђује несметану размену информација прикупљених из различитих мрежа односа. 5. Активан је и доследан у ажурирању и организовању информација. 6. Благовремено пружа све потребне информације и савете надређенима, сарадницима и странкама. 7. Иновира, предлаже и унапређује на основу информација којима располаже. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прикупља, анализира и користи релевантне информације из различитих извора. 2. Правилно разуме, објективно сагледава и приказује информације. 3. Успешно организује информације, базе података и друге документе. 4. Апстрахује, налази правила и увиђа логичке односе међу подацима. 5. Разуме важност и брине о безбедности пословних информација. 6. Информације преноси јасно, концизно, потпуно и на начин примерен саговорнику.
2.	Управљање задацима и остваривање резултата - организовање и структурирање радних задатака на прописан, ефикасан и транспарентан начин како би се остварили планирани резултати.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Остварује циљеве своје организационе јединице и органа у целини. 2. Одлуке доноси благовремено, под притисцима и кратким роковима. 3. Планира време, средства и људе за обављање задатака у својој организационој јединици на економичан начин. 4. Даје јасна упутства и распоређује задатке на функционалан начин. 5. Организује запослене да посао обаве квалитетно, у року и подстиче их на остваривање резултата. 6. Предвиђа проблеме и предлаже решења. 7. Посвећен је испуњавању очекивања интерних и екстерних корисника услуга. 8. Оријентисан ка високим постигнућима. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Организује сопствени рад и преузима одговорност за резултате свог рада. 2. Извршава задатке у предвиђеним роковима уз економично трошење средстава. 3. Решава проблеме ефикасно и сврсисходно, користећи различите методе. 4. Непристрасно и правично поступа према странкама. 5. Подстиче и себе и друге на остваривање резултата. 6. Одлуке су му базиране на анализи, искуству и расуђивању.

<p>3. Учење и промене – активан и позитиван однос према учењу ради благовременог и конструктивног реаговања на промене из интерног (развој) и екстерног окружења (адаптација).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Своје понашање прилагођава различитим ситуацијама. 2. Подстиче запослене да размишљају о унапређењу свог рада. 3. Подстиче стварање интерфункционалних тимова ради размене знања и учења. 4. Успешно ради под стресом и не преноси га на сараднике. 5. Познаје своје јаке и слабе стране и исказује спремност за лични развој. 6. Има визију развоја области рада, интерног и екстерног окружења. 7. Благовремено уочава потребу за променама, реагује на промене у окружењу иницирајући и спроведећи их. 8. Препознаје и охрабрује запослене који уче, прихватају и иницирају промене. 9. Препознаје и превазилази отпоре код појединаца који се опиру променама. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стално унапређује своја знања и вештине. 2. Брзо се прилагођава променама, предвиђа проблеме и усклађује решења. 3. Примењује нове приступе и алате без отпора. 4. Не губи радну ефикасност у ситуацијама појачаног притиска и стресних околности. 5. Подстиче колеге да прихватају промене. 6. Разуме потребу примене различитих приступа/начина рада. 7. Уочава области у којима има потребу за додатним учењем. 8. Размењује знања са другима. 9. Иницира унапређење рада кад год уочи потребу за тим. 10. Испробава више различитих приступа проблемима.
<p>4. Изградња и одржавање професионалних односа – успешно комуницирање и сарадња с другима у циљу развоја дугорочних професионалних односа са колегама и заинтересованим странама.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Приступачан је, љубазан и емпатичан у комуникацији с другима; поштује различитости. 2. Јасно и смирено саопштава и „лаке“ и „тешке“ садржаје пред различитим саговорницима. 3. Благовремено даје конструктивне повратне информације. 4. Дипломатичан је, тактичан и може лако да ублажи напете ситуације. 5. Ефикасно управља конфликтима. 6. Креира и подстиче рад тимова на бази узајамног поверења, подршке и отвореног дијалога. 7. Асертиван је и успешно преговара. 8. Гради мрежу професионалних односа са колегама и заинтересованим странама. 9. Успешно комуницира – вербално, писано и у електронској форми. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Отворен је, сензибилан, љубазан и стрпљив према другима. 2. Дobar је слушалац, обраћа пажњу, разуме и учи из оног што други говоре. 3. Јасан је, елоквентан и прецизан у саопштавању информација. 4. Поштује и уважава друге. 5. Укључује друге у дискусију, прихвата и надограђује идеје других. 6. Ефикасно ради у тиму и сарађује са другима. 7. Гради квалитетне односе и улаже додатни напор да другима олакша сарадњу. 8. Доприноси групним процесима, предлаже другачији приступ ако нешто не иде добро. 9. Писана комуникација је јасна, концизна и усмерена ка решењу, стилски примерена, без граматичких и правописних грешака.

<p>5. Савесност, посвећеност и лични интегритет—идентификовање са организацијом и посвећеност остварењу њених циљева уз задржавање личног интегритета.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посвећен је остваривању јавног интереса и очувању законитости и правне сигурности. 2. Уме да постави приоритете. 3. Истрајан је и фокусиран и у случају великих баријера. 4. Предузимљив је, храбар, поштени одлучан у својим залагањима. 5. Својим понашањем даје пример запосленима. 6. Одговорнопланира и користијавне ресурсе. 7. Објективан је и правичан у поступању са другима. 8. Ужива поверење других. 9. Има лични ауторитет и ауторитет знања. 10. Преузима одговорност за лоше резултате своје организационе јединице – не пребацује је на друге. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посвећен је и лојалан организацији. 2. Брз, ефикасан и методичан у раду. 3. Поштује рокове, не касни. 4. Поуздан је у раду и особа је од поверења. 5. Испољава позитиван приступ раду, пун је енергије за оно што види као изазов (нови, тешки задаци и сл.). 6. Користи ресурсе само за сврхе и на начин предвиђен прописима. 7. Непријатне чињенице може презентовати на примерен и користан начин. 8. Отворен је за критику, признаје грешке, преузима одговорност, ужива поверење руководиоца и колега. 9. Искрен, поштен и чува своје достојанство и достојанство других.
+		
<p>6. Вођење људи—примена управљања људским ресурсима базираног на компетенцијама ради остварења стратешких циљева и постизања високог нивоа учинка у раду организације.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Планира потребне компетенције запослених у својој организационој јединици у складу са потребама посла и планираним буџетом. 2. Препознаје таленте, разуме важност њиховог привлачења и задржавања. 3. Користи радне циљеве индивидуалног развоја за усмеравање запослених у раду. 4. Пружа ваљане и поуздане доказе приликом оцењивања запослених. 5. Тражи и даје конструктивну повратну информацију запосленима о ономе шта раде добро, а где види области/потребу њиховог даљег усавршавања. 6. Мотивише запослене на веће залагање и ствара услове да најбољи желе да остану. 7. Примењује различите методе и инструменте развоја запослених (коучинг, менторство итд.) и учествује у управљању њиховом каријером. 8. Подстиче професионализам у раду запослених. 9. Примењује политику једнаких могућности. 	

+

7. Стратешко управљање
– дефинисање и
спровођење стратешких
циљева државне управе.

1. Разуме и прати промене у домаћем и међународном окружењу.
2. Прати, уводи и примењује добру управну праксу.
3. Стратегијски размишља, процењује потенцијалне ризике и креативно решава проблеме.
4. Преузима одговорност за спровођење стратешких циљева и остваривање резултата и систематски контролише ове процесе.
5. Креира стратешку визију и стратешке циљеве.
6. Креира организациони одговор на промене у окружењу.
7. Преузима одговорност за законитост у поступању свих запослених.

5.3. Функционалне компетенције

Функционалне компетенције представљају скуп потребних и пожељних знања и вештина које државни службеник примењује у раду да би делотворно и квалитетно обавио посао.

Идентификоване су **две групе** функционалних компетенција – **3 опште** и **2 специфичне** (види табелу 3):

- ОПШТЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ** - скуп потребних и пожељних општих и методолошких знања и вештина које сваки државни службеник треба да примењује у раду да би делотворно и квалитетно обавио посао. Идентификоване су **три опште** функционалне компетенције: (1) Организација и функционисање државне управе Републике Србије, (2) Дигитална писменост и (3) Пословна комуникација.
- СПЕЦИФИЧНЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ** - скуп потребних и пожељних општих и методолошких знања и вештина које зависе од (1) области рада - фамилије (групе) послова и (2) захтева специфичног радног места. Идентификоване су **две специфичне** функционалне компетенције: (1) **Способност за обављање одређене групе послова** – скуп потребних и пожељних општих и методолошких знања и вештина у оквиру специфичне групе/фамилије послова које државни службеник треба да примењује у раду да би делотворно и квалитетно обавио посао и (2) **Способност за обављање послова у оквиру радног места** – скуп потребних и пожељних општих и методолошких знања и вештина у оквиру специфичног радног места које државни службеник треба да примењује у раду да би делотворно и квалитетно обавио посао.

Табела 3. Скраћени преглед група функционалних компетенција

	ГРУПЕ ФУНКЦИОНАЛНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА	
	ОПШТЕ (ОФК)	СПЕЦИФИЧНЕ (СФК)
1.	Организација и функционисање државне управе Републике Србије	Способност за обављање одређене фамилије (групе) послова
2.	Дигитална писменост	Способност за обављање послова у оквиру радног места
3.	Пословна комуникација	

Табела 4. Преглед функционалних компетенција

Групе функционалних компетенција	Функционалне компетенције	Области знања и вештине
(I) ОПШТЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ (ОФК)	1. Организација и функционисање државне управе Републике Србије - поседовање и примена знања у области система државне управе, разумевање организације, врсте послова, начела рада, унутрашњег уређења и руковођења.	1.1. Историјски, правни, политички, културни и економски контекст у Републици Србији; 1.2. Послови и организација државне управе; 1.3. Начела рада државне управе; 1.4. Права и обавезе државних службеника; 1.5. Прописи у области борбе против корупције и унапређења интегритета; 1.6. Однос органа државне управе са Владом, Скупштином, председником РС и другим имаоцима јавних овлашћења у РС.
	2. Дигитална писменост - капацитет за квалитетно и поуздано коришћење ИТ технологија у раду и основних програмских апликација (обрада текста, интернет и електронска пошта, табеларне калкулације)*. <i>*у складу са ЕЦДЛ или неким др. стандардом</i>	2.1. Основе коришћења рачунара - коришћење уређаја, креирање и управљање фајловима, мреже и сигурносни аспекти; 2.2. Основе коришћења интернета - веб претраживање, ефикасно проналажење информација, онлајн комуникација и е-маил поруче; 2.3. Обрада текста - креирање, форматирање и завршна обрада текстуалних докумената; 2.4. Табеларне калкулације - креирање, форматирање, измене и коришћење радних листова, стандардних формула, функција и креирање графикана.
	3. Пословна комуникација – поседовање и примена знања и вештина неопходних за ефикасну усмену и писану пословну комуникацију.	3.1. Вербална и невербална комуникација 3.2. Правопис и граматика српског језика; 3.3. Писана пословна комуникација; 3.4. Усмена пословна комуникација; 3.5. Телефонска и електронска комуникација.
(II) СПЕЦИФИЧНЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ (СФК)	1. Способност за обављање одређене групе послова - поседовање и примена релевантних знања и вештина и континуирано праћење савремених трендова у оквиру одређене области рада. <i>(Аналитичар послова у органу/организацији преузима све области знања и вештина за одговарајућу</i>	1.1-1.14. Релевантне области знања и вештине за специфичну фамилију послова (1-14, у табели 5). 1-94. Релевантне области знања и вештине узети из других фамилија послова, због специфичне организације рада у органу/организацији (1-89 у табели 5).

	<p><i>фамилију послова и, по потреби у сарадњи са непосредним руководиоцем радног места, додаје знања из других фамилија послова из табеле 5)</i></p>	
	<p>2. Способност за обављање послова у оквиру радног места - поседовање и примена стручних знања и вештина потребних за рад на одређеном радном месту. <i>(Попуњава аналитичар послова у сарадњи са непосредним руководиоцем радног места у органу/организацији)</i></p>	<p>2.1. Професионално окружење (прописи и акти из надлежности и организације органа); 2.2. Релевантни прописи, акти, процедуре, методологије, софтвери и опрема из делокруга радног места, лиценце, сертификати, посебни прописи; 2.3. Страни језик*. <i>*У складу са Заједничким европским референтним оквиром за језике (CEFR)</i></p>

Табела 5. Специфичне функционалне компетенције према фамилијама послова²⁶ (СФК1) – дефинише СУК

Фамилије послова		Специфичне функционалне компетенције (СФК1): ОБЛАСТИ ЗНАЊА И ВЕШТИНЕ ПРЕМА ФАМИЛИЈАМА ПОСЛОВА
1.	Инспекцијски послови	<ol style="list-style-type: none"> 1. Општи управни поступак и управни спорови; 2. Основи казненог права и казненог поступка; 3. Основи привредног права и привредног пословања; 4. Прописи над чијом применом се врши надзор; 5. Поступак инспекцијског надзора; 6. Функционални јединствени информациони систем.
2.	Нормативни послови	<ol style="list-style-type: none"> 7. Стратешки циљеви Владе Републике Србије у различитим областима; 8. Процес управљања јавним политикама; 9. Законодавни процес; 10. Примена номотехничких и правно-техничких правила за израду правних аката у процедури пред Владом (усаглашеност прописа и општих аката у правном систему); 11. Припрема и израда стручних мишљења и образложења различитих правних аката (нацрта прописа, међународних уговора итд.); 12. Методологија праћења примене и ефеката донетих прописа и извештавање релевантним телима и органима.
3.	Студијско-аналитички послови	<ol style="list-style-type: none"> 13. Прикупљање и обрада података из различитих извора, укључујући и способност критичког вредновања и анализирања доступних информација; 14. Израда секторских анализа 15. <i>Ex ante</i> и <i>ex post</i> анализа ефеката јавних политика/прописа; 16. Идентификовање ресурса неопходних за управљање јавним политикама - <i>costing</i>; 17. Методологија припреме докумената јавних политика и формална процедура за њихово усвајање; 18. Методологија праћења, спровођења, вредновања и извештавања о ефектима јавних политика.

²⁶Доминантни/претежни послови које обављају органи државне управе и други органи, према стратешким актима, прописима, каталогу звања и положаја, актима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и другим актима.

4.	Финансијско-материјални послови	<ul style="list-style-type: none"> 19. Буџетски систем Републике Србије; 20. Међународни рачуноводствени стандарди у јавном сектору; 21. Методе и поступци финансијског планирања, анализе и извештавања; 22. Терминологија, стандарди, методе и процедуре из области буџетског рачуноводства и извештавања; 23. Планирање буџета и извештавање; 24. Извршење буџета; 25. Релевантни софтвери.
5.	Послови ревизије	<ul style="list-style-type: none"> 26. Међународни стандарди у области интерне ревизије у јавном сектору и Кодекс струковне етике; 27. Методе и алати интерне ревизије; 28. Ревизија система, ревизија успешности, финансијска ревизија и ревизија усаглашености са прописима; 29. Ревизија свих пословних процеса, укључујући и ревизију коришћења средстава ЕУ; 30. Повеља интерне ревизије, стратешки и годишњи план интерне ревизије и спровођење годишњег плана интерне ревизије.
6.	Информатички послови	<ul style="list-style-type: none"> 31. TCP/IP и DNS и серверски оперативни системи (MS Windows, *nix); 32. Базе података; 33. Програмски језик; 34. Системи дељења ресурса; 35. Office пакет и Интернет технологија; 36. Хардвер; 37. Информациона безбедност.
7.	Послови управљања људским ресурсима	<ul style="list-style-type: none"> 38. Радно-правни односи у државној управи; 39. Управљање људским ресурсима базирано на компетенцијама; 40. Области управљања људским ресурсима: анализа посла, кадровско планирања, регрутација, селекција, увођење у посао, стручно усавршавање, развој и инструменти развоја, оцењивање, награђивање, управљање каријером; 41. Добра пракса у области управљања људским ресурсима у јавном сектору; 42. Организациона култура и понашање; 43. Информациони систем за управљање људским ресурсима.

8.	Послови међународне сарадње/европских интеграција	<p>44. Политички систем и спољна политика Републике Србије;</p> <p>45. Основи међународног јавног права и међународни односи и тенденције у глобализованом контексту (политички, економски, безбедносни, социо-културни аспекти);</p> <p>46. Процедуре припреме и закључивања међународних споразума;</p> <p>47. Методологија праћења, примене и извештавања о ефектима потписаних међународних споразума;</p> <p>48. Пословно-дипломатски протокол и дипломатска пракса;</p> <p>49. Основи правног и политичког система ЕУ;</p> <p>50. Механизми координације и извештавања у процесу приступања ЕУ;</p> <p>51. Механизми планирања и програмирања средстава ЕУ и развојне помоћи у различитим областима.</p>
9.	Управно-правни послови	<p>52. Општи управни поступак;</p> <p>54. Правила извршења решења донетог у управном поступку;</p> <p>55. Посебни управни поступци;</p> <p>56. Управни спорови, правила поступка, извршење донетих судских пресуда;</p> <p>57. Пракса/ставови Управног суда РС.</p>
10.	Послови управљања програмима и пројектима финансираним из фондова ЕУ	<p>58. Релевантни европски ЕУ оквир (ИПА и кохезионе политике);</p> <p>59. Изградња и одржавање система за управљање програмима и пројектима по ЕУ захтевима;</p> <p>60. Процес управљања пројектним циклусом у контексту ЕУ програма;</p> <p>61. ИПА програмирање и приоритизација пројектних идеја, писање програмских и пројектних докумената;</p> <p>62. Фазе имплементације уговора ИПА и ЕСИ фондова (јавна набавка, уговарање, праћење извршења уговора и одобрење плаћања);</p> <p>63. Финансијско управљање у ИПА контексту (управљање, контрола, рачуноводство);</p> <p>64. Процес праћења спровођења програма и пројектата на основу показатеља учинка.</p>
11.	Послови јавних набавки	<p>65. Методологија за припрему и израду плана јавних набавки;</p> <p>66. Методологија за припрему конкурсне документације у поступку јавних набавки;</p> <p>67. Методологија за заштиту права у поступку јавних набавки;</p> <p>68. Облигациони односи;</p> <p>69. Методологија за праћење извршења уговора.</p>

12.	Послови руковођења	<p>70. Општи, стратегијски и финансијски менаџмент; 71. Основе управљања људским ресурсима; 72. Организационо понашање; 73. Управљање променама; 74. Управљање пројектима; 75. Стратегије и канали комуникације; 76. Методологија и технике планирања, праћења, евалуације и извештавања у средњорочном и стратешком планирању и о спровођењу јавних политика.</p>
13.	Послови односа с јавношћу	<p>77. Управљање односима с јавношћу; 78. Основи маркетинга и менаџмента; 79. Стратегије и канали комуникације; 80. Менаџмент догађаја; 81. Односи с медијима; 82. Понашање друштвених група, организационо понашање и етика; 83. Стратегије лобирања, преговарања и решавања конфликта; 84. Методологија и алати за прикупљање и анализу података</p>
14.	Административни послови	<p>85. Канцеларијско пословање; 86. Методе и технике прикупљања, евидентирања и ажурирања података у базама података; 87. Израда потврда и уверења о којима се води службена евиденција; 88. Припрема материјала и вођење записника на састанцима; 89. Методе вођења интерних и доставних књига.</p>

АНЕКС

Предлог формулара за одређивање компетенција у оквиру радног места

Формулар за одређивање компетенција у оквиру радног места попуњава аналитичар послова у органу/организацији у сарадњи са руководиоцем радног места. Формулар је приказан у наставку.

1.	Назив радног места*	
2.	Организациона позиција радног места: орган/сектор/служба/унутрашња јединица*	
3.	Бихевиоралне компетенције* (на основу врсте радног места – руководилац или извршилац - уносе се компетенције БКР или БКИ)	(преузети из табеле 1: БКР 1-7 или БКИ 1-5)
4.	Опште функционалне компетенције (ОФК)	1. Организација и функционисање државне управе Републике Србије (ОФК1.1 - ОФК1.5) 2. Дигитална писменост (ОФК2.1 – ОФК2.4) 3. Пословна комуникација (ОФК 3.1 – ОФК 3.5)
5.	Специфична функционална компетенција за фамилију послова (СФК1) *	(према опису послова радног места изабрати једну од 14 фамилија послова СФК1.1 – СФК1.14 из табеле 5 и у случају потребе, додати појединачне области знања и вештине из других фамилија послова неопходне за ефикасно обављање послова на конкретном радном месту, 1-89 у табели 5). У случају да није могуће радно место сврстати у једну од понуђених фамилија послова, ову рубрику прескочити.
6.	Специфична функционална компетенција за радно место (СФК2)*	
	СФК2.1. Професионално окружење - организација и прописи из надлежности органа	(навести прописе и акте из надлежности органа – ово поље је исто за све запослене у органу/организацији)
	СФК2.2. Релевантни прописи, процедуре, методологије, софтвери, алати и опрема из делокруга радног места, лиценце, сертификати, посебни прописи	(навести прописе, процедуре, методологије, софтвере, алате и опрему из делокруга радног места, лиценце, сертификате)
	СФК2.3. Страни језик*	(навести назив и ниво знања страног језика у складу са Заједничким европским референтним оквиром за језике (CEFR))

*Попуњава аналитичар радних места у сарадњи са непосредним руководиоцем.